

Základní škola a Mateřská škola Dubné

Dubné 35, 373 84 Dubné

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Obsah:

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika a funkce školní družiny
3. Charakteristika ŠVP pro školní družinu
4. Délka, časový plán a průběh vzdělávání
5. Obsahy a formy činností ve školní družině
6. Tematické okruhy
7. Plán činnosti školní družiny
8. Bezpečnost a ochrana zdraví
9. Hodnocení
10. Postup hodnocení

1. Identifikační údaje

Školní družina je součástí příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola Dubné.

Číslo jednací:	ZŠ-1-6/2025
Název vzdělávacího programu:	Školní vzdělávací program pro školní družinu
Motivační název:	„Společně to všechno zvládneme“
Předkladatel:	Základní škola a Mateřská škola Dubné 373 84 Dubné 35
Ředitel školy:	PhDr. Václav Meškan, Ph.D.
Sídlo školní družiny:	Dubné 35, 373 84 Dubné
Zřizovatel:	Obec Dubné Dubné 60 373 84 Dubné
Platnost:	od 1.9.2025

2. Charakteristika a funkce školní družiny

Základní škola a Mateřská škola Dubné se nachází v obci Dubné, 10 km od Českých Budějovic. Součástí školy je školní družina, školní jídelna, výdejna jídla a mateřská škola. Základní škola je plně organizovaná, má 9 ročníků. Většina žáků denně dojíždí z okolních vesnic (Čakov, Holubovská Bašta, Jankov, Holašovice, Záboří, Křenovice, Jaronice, Žabovřesky, Třebín, Lipí, Kaliště u Lipí, Habří, Kvítkovice, Branišov, Hradce, Závraty).

Provoz školní družiny musí být uzpůsoben autobusové dopravě dojíždějících žáků.

Denní řád ve ŠD je pravidelný, ale flexibilní. Organizací jednotlivých činností umožňuje okamžitě se přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci. Provoz ŠD při ZŠ a MŠ Dubné je specifický tím, že je závislý na odjezdech autobusů v odpoledních hodinách. Tomu je přizpůsoben oběd,

výchovně vzdělávací obsah, vycházky, pobyt v přírodě i všechny ostatní akce probíhající ve školní družině.

Pravidla provozu jsou stanovena ve vnitřním řádu ŠD, který je závazný pro všechny účastníky vzdělávání (účastníky ŠD, pedagogy i zákonné zástupce účastníků), je k nahlédnutí na dostupných místech v budově základní školy, ve školní družině a na webu školy.

Vnitřní řád ŠD upravuje

- podrobnosti k výkonu práv a povinností účastníků a jejich zákonných zástupců v ŠD
- podrobnosti k docházce do ŠD
- provoz a vnitřní režim ŠD
- podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky a pravidlech chování účastníků
- podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí
- podmínky zacházení s majetkem ŠD ze strany účastníků

Funkce ŠD

- důležitý výchovný partner rodiny a školy,
- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí,
- pomáhá dětem překonávat jejich handicapy,
- má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů,
- rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence,
- navazuje na ŠVP základní školy a mateřské školy.

Materiální podmínky

Pro potřeby školní družiny nejsou v současné době z kapacitních důvodů vyčleněny samostatné prostory. Všech sedm oddělení je začleněno do učeben, kde probíhá dopolední vyučování.

Mají zde vlastní vybavení – drobné hračky, společenské hry, materiál pro výtvarnou a pracovní činnost.

K dispozici je plně vybavená počítačová učebna s přístupem na internet, dále je každá učebna vybavena interaktivní tabulí. Ve všech učebnách mají žáci k dispozici hračky a výtvarný materiál. Finanční zajištění ŠD je dostatečné v rámci možností školy. Materiální vybavení je průběžně obnovováno a doplňováno.

Na školním pozemku jsou pro potřeby školní družiny umístěny bezpečné herní prvky, areál je zabezpečen.

Personální podmínky

Pedagogickou činnost zajišťuje v každém oddělení školní družiny kvalifikovaná vychovatelka, která je iniciátorem a průvodcem žáků při činnostech, motivuje, přímo nebo nepřímo řídí a hodnotí činnost žáků. Úkolem vychovatelek je probouzet v žácích aktivní zájem o okolí, sociální kontakty a komunikaci, podněcovat a rozvíjet jejich přirozenou zvědavost a chuť objevovat, posilovat zdravé sebevědomí žáků.

Během celého pedagogického působení vychovatelky rozvíjejí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj dítěte a budoucí život.

Práce s dětmi mimořádně nadanými a se speciálními vzdělávacími potřebami

Mimořádně nadaným dětem zadáváme specifické úkoly, zapojujeme se do samostatných prací.

Jejich nadání je využíváno vhodným zapojením při činnostech.

Účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami se v rámci školní družiny nabízí možnost pomoci prostřednictvím kvalifikované vychovatelky, která pomáhá účastníkům ŠD při

- vypracování úkolů a cvičení, usnadňují orientaci v textu,
 - osvojování a procvičování učiva
 - nacházení jednoduchých logických souvislostí
 - spolupracuje s třídním učitelem a výchovným poradcem,
 - dbá pokynů PPP a SPC,
 - podílí se na vytváření individuálního vzdělávacího plánu
-
- každému dítěti vytváříme takové podmínky, aby se cítilo svobodně, dobře a všestranně se mohlo rozvíjet
 - důsledně dbáme na vhodné psychohygienické podmínky pro činnost
 - respektujeme právo dítěte na neúčast nabízené činnosti, právo být pouze pozorovatelem
 - zároveň vybíráme takové formy a metody práce, které dítě může zvládnout, spolupracuje s rodiči
 - posilujeme zdravé sebevědomí dětí, pozitivně hodnotíme každé dítě, které pracuje na úrovni svého osobního maxima
 - povzbuzujeme děti neprůbojně
 - snažíme se, aby všechny děti zažívaly pocit úspěchu
 - děti se špatnou výslovností mohou přímo v základní škole navštěvovat logopedický kroužek

Činnost školní družiny je určena žákům 1. – 3. třídy prvního stupně.

3. Charakteristika ŠVP pro školní družinu

Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu a své místo ve zdravé sociální skupině.

Cíl:

Připravit jedince pro život ve společnosti. Prostřednictvím zájmových aktivit vybavit děti žádoucími kompetencemi, aby obstály ve svém budoucím životě.

Školní družina:

- je místem zájmového vyžití dětí,
- je místem pro regeneraci sil dětí po vyučování
- je místem pro rozvíjení tvořivosti
- je místem pro posilování správného sebepojetí
- rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence,
- má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů
- je důležitý výchovný partner rodiny a školy
- plní vzdělávací cíle
- rozvíjí specifické nadání účastníků
- pomáhá účastníkům překonávat jejich SPU
- umožňuje odpočinek a přípravu na vyučování

Nabízíme:

- inspirující a nestresující prostředí
- vybavené prostory s možností kreativního uzpůsobení
- využití tělocvičny, kuchyňky, knihovny, interaktivní techniky
- krásné přírodní prostředí – hřiště, nedaleký les.

Vzdělávací cíle účastníků

- zvládnutí základní všestranné komunikace,
- spolupráce a respekt k práci a úspěchu druhých
- vnímání citových vztahů k lidem, k prostředí, ve kterém žijí, k přírodě
- pozitivní vztah k fyzickému a duševnímu zdraví a jejich aktivní ochranu
- tolerantnost a ohleduplnost k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- životní a profesní orientace, využívání nabytých zkušeností pro vlastní rozvoj
- odpovědnost za kvalitu vlastní práce, respekt k přesvědčení druhých

Výchovné a vzdělávací strategie

Školní družina uplatňuje v mimoškolních aktivitách společné postupy, jimiž se cíleně utváří, rozvíjí a posilují klíčové kompetence účastníků. Navazuje na výchovné a vzdělávací strategie školního vzdělávacího programu pro mateřskou i základní školu.

Proměna celkového klimatu družiny

- Vytváření takových situací, v nichž mají žáci radost z učení,
- hodnocení účastníků za jejich konkrétní práci jak individuální, tak ve skupině,
- diskuse se účastníky o výsledcích jejich práce
- navození atmosféry bezpečné a přátelské komunikace
- sledování úspěšnosti jednotlivých žáků a oceňování jejich pokroků, zvyšování sebedůvěry žáků a motivace k učení pozitivním a častým hodnocením

Využívání různých zdrojů informací

- vedení účastníků k práci s informacemi ze všech možných zdrojů (ústních, tištěných, mediálních a počítačových vč. internetu), aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem používat

Spolupráce se zákonnými zástupci

- zpracovávání projektů z nejrůznějších oblastí, realizace jejich výstupů a následná prezentace (výstavky prací, besídky)
- veřejná vystoupení a kulturní akce

4. Délka, časový plán a průběh vzdělávání

Zájmové vzdělávání trvá v ŠD 10 měsíců, tedy po dobu školního roku. Provozní doba školní družiny je následující:

Ráno je pro žáky školní družiny od 6:30 do 7:05 zajištěn v nové budově školy pedagogický dohled. V této době neprobíhá řízená výchovně-vzdělávací činnost.

Po skončení výuky provoz pokračuje od 11:00 do 16:30 hodin. V této době probíhají jednotlivé části výchovně vzdělávacího obsahu.

Rodiče a další návštěvníci do oddělení školní družiny nevstupují. Pokud účastník zůstane v ŠD po skončení pracovní doby, vychovatelka zatelefonuje zákonným zástupcům. Po domluvě se zákonnými zástupci počká s účastníkem ve škole, dokud si ho zákonní zástupci nevyzvednou. V případě, že nesežene zákonného zástupce, zavolá osobě pověřené k vyzvedávání účastníka (pokud je na zápisovém lístku uvedený i telefonní kontakt na tuto osobu). V případě, že nesežene nikoho z výše uvedených osob, volá pracovníky OSPOD, kteří zajistí péči o účastníka. S tímto bodem stejně jako s kompletním vnitřním řádem ŠD jsou rodiče seznámeni prokazatelným způsobem.

5. Obsahy a formy činností ve školní družině

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Školní družina napomáhá posilovat osobnost každého žáka, pomáhá mu využít nabyté dovednosti a být úspěšný. Největší roli zde hraje vhodná motivace, radost z činnosti,

ctižádost, zvědavost a povzbuzování. Školní družina hraje také velkou úlohu v prevenci a potlačování sociálně patologických jevů.

5.1 Obsah činností

- pravidelná činnost
- příležitostné akce
- spontánní aktivity
- odpočinkové činnosti
- příprava na vyučování

5.2 Formy činností

- hra
- skupinové činnosti – volné hry, soutěže, závody
- výlety, exkurze, vycházky
- besedy
- kulturní akce
- písně – poslech, nácvik
- komunikace, rozhovory s dětmi, individuální přístup, komunitní kruh
- dopravní výchova
- dramatická výchova – práce s literaturou, časopisy
- základy práce s počítačem
- rébusy, kvízy, doplňovačky, testy

6. Tematické okruhy

Člověk a jeho zdraví

Dílčí výstup

- tělesná zdatnost a dovednost
- hygiena – tělesná, duševní
- základy první pomoci

- dopravní výchova

Klíčové kompetence

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- k trávení volného času

Výchovné strategie

- kroužky
- vycházky
- upevňování hygienických návyků
- hry, soutěže, sportovní akce
- filmy, knihy

Průřezová témata

- osobnostní, sociální výchova
- mediální výchova

Rozmanitosti přírody

Dílčí výstup

- podnebí, počasí
- roční období a fauna, flora
- ekologie
- orientace v přírodě

Klíčové kompetence

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní – slovní a mimoslovní
- občanské
- k trávení volného času

Výchovné strategie

- výlety, vycházky, exkurze
- třídění odpadů
- četba, film
- výtvarné a praktické činnosti
- pranostiky, pořekadla, rozvoj mluveného slova

Průřezová témata

- environmentální výchova
- osobnostní výchova

Lidé a čas

Dílčí výstup

- historický vývoj člověka a umění
- vývoj ve vědě a technice
- sociální vývoj

Klíčové kompetence

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- k trávení volného času

Výchovné strategie

- výtvarné činnosti
- exkurze
- výlety
- rozvoj mluveného slova – dramatizace pohádky
- písně – poslech, nácvik

Průřezová témata

- osobnostní
- sociální

Lidé kolem nás

Dílčí výstup

- rodina
- škola – kamarádi, přátelé, národnostní menšiny
- každý jsme jiný - povolání

Klíčové kompetence

- komunikativní
- sociální a interpersonální
- k trávení volného času

Výchovné strategie

- skupinové práce
- komunitní kruh
- společenské hry
- školy v přírodě
- výlety
- četba
- výtvarné a pracovní činnosti

Průřezová témata

- multikulturní
- občanská

Místo, kde žijeme

Dílčí výstup

- město – významné osobnosti, představitelé, sportovci, instituce, kulturní památky
- stát
- země
- světadí

Klíčové kompetence

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní a sociální a interpersonální

Výchovné strategie

- vycházky, exkurze
- besedy, výstavy
- kulturní, sportovní akce
- kvízy
- výtvarné a pracovní činnosti
- práce s knihou – mapy, encyklopedie
- promítání naučných filmů

Průřezová témata

- občanská a činnostní
- výchova k myšlení v globálních souvislostech

7. Plán činnosti školní družiny

ZÁŘÍ

Jak si kamarádi pomáhají

Vytváření nových kolektivů, nastavení pravidel, společenské chování, bezpečná cesta do školy i ze školy, orientace v ŠD.

ŘÍJEN

Podzim - velký malíř

Barvy v přírodě i kolem nás. Přírodovědné vycházky, sběr a využití přírodnin, tvoříme galerii obrázků.

LISTOPAD

Co Čech, to muzikant

Má oblíbená písnička, zpíváme, poslech z CD, hry na téma Hv, malujeme písničky, hudební nástroje, ...

PROSINEC

Vánoce

zvyky, obyčeje, tradice,...

LEDEN

Zimní pohlednice

Zima za oknem, ve městě, na horách, zvýšená bezpečnost – úrazy v zimě. Chytré hlavičky – soutěž.

ÚNOR

Planeta Země

Cestujeme do vesmíru, putujeme po zemi.

Karneval

výroba masek na karneval

BŘEZEN

Ptáci

Vyhledávání, získávání informací o ptácích. Vyrábíme ptáčky podle předlohy, posloucháme hlasy ptáčků, Ptačí strom – společná práce.

Velikonoce ve ŠD

zvyky, obyčeje, tradice, tvořivá dílna

DUBEN

Hra na dopravu

měsíc bezpečnosti – dopravní výchova

KVĚTEN

Počasí

Jak počasí zlobí. Předpověď počasí, pranostiky. Svátek matek - vyrábíme dárky pro maminky.

ČERVEN

Hrady a zámky

Besedujeme – historie a současnost. Stavíme hrady, vymýšlíme, malujeme erby,... Pražský hrad.

PO CELÝ ROK SPORTUJEME, SOUTĚŽÍME A ZÍSKÁVÁME NOVÉ INFORMACE A PRACUJEME NA CELODRUŽINOVÉM PROJEKTU „Čtyři roční období“

8. Bezpečnost a ochrana zdraví

Vnitřní řád ŠD určuje bližší podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, pravidla chování žáků a zacházení se školním majetkem. Pedagogičtí pracovníci jsou průběžně proškolení. Někteří pracovníci absolvovali kurz první pomoci a získali osvědčení zdravotníka zotavovacích akcí. Děti jsou seznamovány na začátku školního roku s vnitřním řádem ŠD a pravidelně s bezpečností při práci a při pobytu venku.

9. Hodnocení

Hodnocení je běžná činnost, kterou průběžně vykonává pedagog. Cílem je poskytnout dítěti zpětnou vazbu, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje.

Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má dítě postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil. Důležité je zaměřit se na individuální pokrok každého dítěte.

Způsoby hodnocení:

- slovní,
- obrázek,
- klasifikace,
- kombinace způsobů.

Za účelem sledování pokroku každého žáka zakládá vychovatelka portfolio jeho prací a dalších výstupů z činnosti ŠD.

10. Postup hodnocení

- Individuální – provádí každá vychovatelka denně, neformálně hodnotí svoji práci
- Průběžné – 1x měsíčně – provádí kolektiv vychovatelek
- 1x ročně – hospitace – vedení školy
- Čtvrtletně – hodnocení dětí
- Celoroční hodnocení činností ŠD přednese na pedagogické radě zástupkyně ředitele ZŠ

Na základě hodnocení budeme provádět změny v ŠVP.

V Dubném dne 31. 8. 2025

Zpracovala: Mgr. Helena Tlapáková, zástupkyně ředitele ZŠ

Schválil: PhDr. Václav Meškan, Ph.D., ředitel školy